

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
16 Уж 250/22
15.04.2022. године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Богдановић, председника већа, Миње Бикички и Јелене Тишма Јовановић, чланова већа, са судским саветником Аном Ковачевић, као записничарем, одлучујући о жалби Групе грађана МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не даavimo Београд - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Избор за нашу општину – платформа Солидарност – Форум Рома Србије, чије је овлашћено лице за заступање Добрица Веселиновић из Београда, Булевар Арсенија Чарнојевића 36, кога заступа пуномоћник Миња Ђокић, адвокат из Београда, Љубомира Ивковића Шуце 20/15, поднетој против решења Градске изборне комисије града Београда, број: 013-462/22 од 10.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа одржаној дана 15.04.2022. године, у 14,30 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба се **ОДБИЈА**.

Образложење

Ожалбеним решењем, тачком 1. диспозитива, одбијен је, као неоснован, приговор жалиоца, број: 013-462/22, на гласање на бирачком месту број 75 у Градској општини Земун у Београду на изборима за одборнике Скупштине града Београда одржаним 03.04.2022. године, а тачком 2. диспозитива одређено је да се ово решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом поднетом Управном суду, електронском поштом, дана 12.04.2022. године у 22,15 часова, а уређеном поднеском поднетим суду електронском поштом, дана 13.04.2022. године у 21,30 часова, жалилац оспорава законитост решења Градске изборне комисије града Београда, број: 013-462/22 од 10.04.2022. године, због битне повреде правила управног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права и предлаже да се о овој жалби одлучује

у предмету који је суд формирао на основу жалбе која је дана 10.04.2022. године изјављена због тога што Градска изборна комисија није благовремено одлучила о приговору жалиоца, те да се донесе јединствена одлука. Наводима жалбе указује да је дана 06.04.2020. године у 19,22 часова благовремено поднео приговор због неправилности током спровођења гласања на изборима за одборнике у Скупштини града Београда на бирачком месту 75 Земун, који је Градска изборна комисија града Београда одбила, са образложењем, које се у битном састоји од тврдње да жалилац није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора, због чега комисија сматра да је бирачки одбор на наведеном бирачком месту резултате гласања утврдио у складу са законом. Додаје да је оспорено решење незаконито због тога што Градска изборна комисија није уочила да се инцидент, поводом којег је поднет приговор, одиграо приликом гласања ван бирачког места. С тим у вези истиче да су чињенице да је члан бирачког одбора Горан Јакимов застрашивао члана бирачког одбора Ђорђа Трајковића позивањем тзв. “мобилног тима” и физички напад члана бирачког одбора Горана Јакимова на члана бирачког одбора Ђорђа Трајковића, за резултат имале то да се гласање ван бирачког места одигра у присуству два повереника бирачког одбора, па како Градска изборна комисија није увидела наведену чињеницу, није ни уочила да је ожалбеним решењем повредила члан 96. став 3. Закона о избору народних посланика, чија се правила сходно примењују и на локалне изборе. Додаје да Градска изборна комисија не увиђа да је гласање ван бирачког места 75 Земун спровела “крња” комисија повереника бирачког одбора (Горан Јакимов и његова девојка), уместо законом прописана три члана (нема доказа да је оправдано одсутног Ђорђа Трајковића неко заменио). По мишљењу жалиоца, у прилог тврдњи да је гласање ван бирачког места настављено упркос инциденту и томе да је члан бирачког одбора Ђорђе Трајковић био одсутан (због неговања физичких повреда и давања изјаве у полицијској станици) сведочи управо записник о раду бирачког одбора, у коме је, у пољу под ред. бр. 13 и 13.1. наведено да је број бирача који је гласао ван бирачког места 19 и да је број попуњених и потписаних потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, такође 19, због чега је угрожен легитимитет гласања. Насупрот ставу Градске изборне комисије да је бирачки одбор исправно утврдио резултате гласања, жалилац сматра да је повреда правила о гласању ван бирачког места довела до тога да се на бирачком месту 75 Земун не могу утврдити резултати гласања, што је законски основ за ех оффицио поништај избора на том бирачком месту сходно члану 110. став 2. Закона о избору народних посланика. Истиче и да се приликом одлучивања о приговору, Градска изборна комисија задржала искључиво на наводима приговора који се тичу физичког напада, пропуштајући да се осврне и анализира последице тог напада - “крњу комисију повереника” која је наставила са спровођењем гласања ван бирачког места, иако је законодавац са разлогом предвидео трочлану комисију, што значи да састав комисије са мање од три члана не испуњава законске услове за гласање ван бирачког места. Са изнетих разлога жалилац предлаже да Управни суд поништи решење Градске изборне комисије града Београда, број: 013-462/22 од 10.04.2022. године, поништи гласање на бирачком месту 75 Земун, те наложи да се у законском року понови гласање на том бирачком месту. Такође, тражи да му се надокнаде трошкови поступка за припремање жалбе у износу од 33.000,00 динара по АТ.

У одговору на жалбу, који је Градска изборна комисија доставила Управном суду дана 14.04.2022. године у 18,10 часова, Градска изборна комисија је оспорила наводе жалбе у целости, истичући да сматра да је ожалбено решење законито и у свему је остала код навода из образложења тог решења. Са изложеног, предложила

је да суд жалбу одбије као неосновану.

Решавајући о поднетој жалби, која је допуштена, изјављена од овлашћеног лица и благовремена, на основу члана 97. став 1. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, број 14/22), оценом ожалбеног решења, навода жалбе, одговора на жалбу и свих списа ове изборне ствари, Управни суд је нашао да жалба није основана.

Из списка предмета и образложења ожалбеног решења произлази да је Група грађана МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Избор за нашу општину – платформа Солидарност – Форум Рома Србије, дана 06.04.2022. године у 19,22 часова, Градској изборној комисији поднела приговор на основу члана 57. Закона о локалним изборима, на гласање на бирачком месту број 75 у Градској општини Земун, због неправилности током спровођења гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда одржаним 03.04.2022. године. Наведеним приговором подносилац је указао да је на дан одржавања избора, 03.04.2022. године, око 13,10 часова, члана бирачког одбора на бирачком месту број 75 у Градској општини Земун, Ђорђа Трајковића (испред коалиције “Морамо”), приликом изласка на терен за гласање ван бирачког места у Улици Бертранда Расела, физички напао члан истог бирачког одбора Горан Јакимов (испред Српске напредне странке), који је, незадовољан тиме што је Ђорђе Трајковић снимао неправилности које је уочио приликом гласања ван бирачког места, најпре позвао “мобилну екипу” са циљем застрашивања Ђорђа Трајковића, а затим га шутнуо у руку и тако му избио мобилни телефон из руке и исти му неовлашћено одузео и обрисао поједине податке са апарата, док су тзв. “мобилну екипу” чинила два непозната мушкарца која су у Улицу Бертранда Расела дошла моторним возилом “Alfa Romeo” караван, регистарских ознака BG 1799 – SK. Приговором је даље указано да је члан бирачког одбора Ђорђе Трајковић инцидент пријавио полицији, а да је члан бирачког одбора Горан Јакимов са повереницом бирачког одбора која је његова девојка (без члана бирачког одбора Ђорђа Трајковића) наставио са спровођењем гласања ван бирачког места, а по окончању гласања, члану бирачког одбора Ђорђу Трајковићу председница бирачког места није дозволила да унесе примедбе на записник о раду бирачког одбора. Цитирајући одредбе члана 96. став 3. и члана 107. ст. 1. до 3. Закона о избору народних посланика, подносилац закључује да је застрашивање и физички напад на члана бирачког одбора Ђорђа Трајковића био усмерен управо ка томе да он буде уклоњен из процеса контроле гласања ван бирачког места. Додао је да у прилог тврдњи да је гласање ван бирачког места настављено упркос инциденту и томе да је члан бирачког одбора Ђорђе Трајковић био одсутан (због неговања физичких повреда и давања изјаве у полицији) сведочи и записник у коме је, у пољу под ред. бр. 13 и 13.1 наведен број бирача који је гласао ван бирачког места 18 и да је број попуњених и потписаних потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, такође 18. Навео је и да је, с обзиром на то да је гласање ван бирачког места спроведено са два, уместо са три повереника, повређен члан 96. став 3. Закона о избору народних посланика тј. да је компромитован легитимитет резултата гласања. Подносилац сматра да је у питању неправилност током спровођења гласања која доводи у питање законом гарантована јемства представника опозиционе изборне листе у бирачком одбору, као и законитост и легитимитет изборног процеса на бирачком месту 75 Земун. Са свих наведених

разлога, подносилац приговора је предложио да се поништи гласање на означеном бирачком месту.

Решавајући о поднетом приговору, Градска изборна комисија је на 24. седници одржаној дана 10.04.2022. године, након што је утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, донела ожалбено решење. Према разлозима из образложења ожалбеног решења, Градска изборна комисија је, претходно цитирајући одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима, увидом у изборни материјал са бирачког места број 75, у Градској општини Земун, утврдила да је примљен уредно попуњен записник о раду бирачког одбора, са потпуним и логичко-рачунски исправним резултатима гласања, који је потписан од стране чланова или заменика чланова бирачког одбора и да предметни записник не садржи примедбе које су у приговору истакнуте и за које се тврди да су у самом записнику. Имајући наведено у виду, Градска изборна комисија је констатовала да је бирачки одбор на бирачком месту број 75 у Градској општини Земун утврдио резултате гласања у складу са чланом 105. Закона о избору народних посланика, чије се одредбе, на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, сходно примењују и на локалне изборе, те да нису испуњени законом прописани услови да се донесе решење којим би се избори поништили, као и да околност на коју се приговором указује не представља ни основ за поништавање гласања на бирачком месту, у смислу члана 56. Закона о локалним изборима. Указујући на одредбу члана 57. став 1. Закона о локалним изборима, као и на то да се на спровођење гласања на бирачком месту на локалним изборима сходно примењују одредбе Одељка 3. Закона о избору народних посланика, а да су питања у вези са утврђивањем резултата гласања и сачињавањем односно попуњавањем записника о раду бирачког одбора уређена Одељком 4. наведеног закона, Градска изборна комисија је закључила да се околност на коју се приговором указује не може сматрати неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на бирачком месту из члана 57. Закона о локалним изборима. У складу са свиме изнетим, по оцени Градске изборне комисије, нема основа за закључак да је на бирачком месту број 75 у Градској општини Земун учињена било каква неправилност која би била од утицаја на законитост изборног поступка, због чега је донета одлука као у диспозитиву ожалбеног решења.

Одредбама члана 55. став 1. Закона о локалним изборима прописано је: да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања: ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено (тачка 1)); ако не добије записник о раду бирачког одбора (тачка 2)); ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора (тачка 3)); ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места (тачка 4.)).

Одредбама члана 56. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе (тачка 1)); да је бирачки одбор омогућио да гласа

лице које није уписано у извод из бирачког списка (тачка 2)); да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора (тачка 3)); да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор (тачка 4)).

Одредбом члана 57. став 1. Закона о локалним изборима је прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбама члана 96. Закона о избору народних посланика (“Службени гласник РС”, број 14/22), на чију сходну примену упућује члан 8. став 1. Закона о локалним изборима, прописано је: да бирачки одбор одређује своја три члана (повереници бирачког одбора) који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача да оду код бирача који гласа ван бирачког места, утврде његов идентитет, изврше проверу УВ-лампом и предају му потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места (став 3.); да када бирач који гласа ван бирачког места потпише потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места, предаје је повереницима бирачког одбора, који му након тога спрејом обележавају кажипрст десне руке, односно други одговарајући ручни прст и уручују гласачки листић, збирну изборну листу и посебан коверат у који ће он ставити попуњен гласачки листић (став 4.).

Код напред утврђеног чињеничног и правног стања ствари, према оцени Управног суда, правилно је поступила Градска изборна комисија када је ожалбеним решењем одбила, као неоснован, приговор налазећи да подносилац приговора није указао на било какву неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда на бирачком месту број 75 у Градској општини Земун, која би, како је наведено у приговору, довела у питање законитост изборног процеса. Правилно је закључивање Градске изборне комисије да нису испуњени услови из одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима да изборна комисија по службеној дужности донесе решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, јер се нису десиле неправилности прописане у том члану закона. Такође, правилна је и оцена Градске изборне комисије да околности, на које се у приговору указује, не представљају основ за поништавање гласања на бирачком месту у смислу члана 56. Закона о локалним изборима, како је то предложено поднетим приговором, нити се могу сматрати неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту из члана 57. став 1. Закона о локалним изборима.

Управни суд је ценио наводе жалбе да је ожалбено решење донето уз битне повреде правила управног поступка, на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и уз погрешну примену материјалног права, па је нашао да су неосновани, будући да то не произлази из ожалбеног решења и достављених списа предмета, при чему се у жалби не указује у чему се састоје битне повреде правила поступка и погрешна примена материјалног права, нити се достављају докази који би поткрепили те тврдње.

По оцени Управног суда, наводи жалиоца којима у жалби, као и у поднетом приговору, износи тврдње о неправилности у раду бирачког одбора приликом спровођења гласања ван бирачког места, због којих сматра да је ожалбеним решењем повређен члан 96. став 3. Закона о избору народних посланика, нису основани. Ово стога што из стања у списима - потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места се види да је свих 18 потврда, колико је бирача који су гласали ван бирачког места према подацима унетим у записник о раду бирачког одбора на бирачком месту број 75 у Градској општини Земун, потписано од стране три повереника бирачког одбора.

С обзиром на изнето, остали наводи изнети у жалби, по налажењу Управног суда, су без утицаја на другачију оцелу законитости ожалбеног решења.

Управни суд је имао у виду предлог жалиоца да се о овој жалби одлучује у предмету који је суд формирао на основу жалбе која је дана 10.04.2022. године изјављена због тога што Градска изборна комисија није благовремено одлучила о приговору жалиоца (предмет Уж. 53/22) и да се донесе јединствена одлука, али је нашао да за исто нису испуњени услови, будући да у предметима заштите изборног права нема сходне примене одредаба Закона о парничном поступку којима је уређено спајање поступака.

Суд није посебно одлучивао о захтеву жалиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права пред Управним судом, због тога што Законом о локалним изборима питање накнаде трошкова није прописано. Чињеница да је одредбом члана 8. став 3. наведеног закона прописано да суд у поступку заштите изборног права сходно примењује одредбе закона којим се уређује поступак у управним споровима није од значаја за одлучивање о захтеву за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права истакнутом у жалби, будући да Закон о управним споровима не садржи одредбе којима се регулише накнада трошкова спора, већ се приликом одлучивања о трошковима управног спора, према одредби члана 74. Закона о управним споровима, сходно примењују одредбе закона којим се уређује парнични поступак. Имајући у виду да се у поступку заштите изборног права сходно примењују одредбе Закона о управним споровима, којима није регулисано питање накнаде трошкова који настану у том поступку по жалби пред Управним судом, то Управни суд није одлучивао о трошковима поступка заштите изборног права применом одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, нити се о трошковима могло одлучивати сходном применом одредаба Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11... 18/20), јер се тај закон сходно примењује само на питања поступка која нису уређена Законом о управним споровима, али не и на питања која се тичу примене одредаба Закона о локалним изборима. Како је одредбама Закона о управним споровима изричито прописано да се на питања поступка, у које спадају и трошкови управног спора, сходно примењују одредбе Закона о парничном поступку то, према налажењу суда, у поступку заштите изборног права нема законом прописаних услова да се одлучује и о трошковима спора иницираног жалбом пред Управним судом.

Са изнетих разлога, налазећи да ожалбеним решењем није повређен закон на штету жалиоца, Управни суд је применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09), која се сходно примењује на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 15.04.2022. године, у 14, 30 часова, 16 Уж 250/22

Записничар
Ана Ковачевић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Богдановић, с.р.

За тачност отправки
Управитељ извршице
Дејан Ђурић

МБ/ОИ